

۱ به ترتیب هر عبارت به کدام منبع قدرت و ابزار اعمال قدرت اجتماعی اشاره دارد؟
الف) لازمه تشکیل آن پذیرفتن اهداف، توسط اعضا است که بتواند اطاعت افراد بیرون از خود را تضمین کند. (.....) ب)
با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت اعمال می‌شود، به گونه‌ای که تبعیت و پیروی نشانه کار درست است. (.....)

۲ در جدول زیر نظام سیاسی جمهوری اسلامی و نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با هم مقایسه شده‌اند، با توجه به ویژگی‌ها آن را کامل کنید.

ویژگی	نوع نظام سیاسی	جمهوری اسلامی	لیبرال دموکراسی
مقبولیت و مشروعیت حقیقی	الف	ب	
سازگاری با نوع فرهنگ	د	ج	

۳ عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.
الف) طرح ایده‌های جدید یکی از راه‌های حل تعارض میان دانش عمومی و علمی یک جهان اجتماعی است.
ب) علوم طبیعی درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهد.
پ) انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند.
ت) در اندیشه و عمل جهان مدرن، سیاست بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌گردد.

۴ زندگی انسان‌ها به‌ویژه در عرصه سیاسی، عرصه انتخاب

۵ جامعه‌شناسان انتقادی در ارتباط با ارزش‌های اجتماعی، چه عاملی را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند؟

۶ چرا جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای تبیینی و تفسیری هر دو محافظه‌کارند؟

۷ در نظام «جمهوری اسلامی» عنوان جمهوری و کلمه اسلامی، به چه معنا هستند؟

۸ براساس چه ملاک‌هایی می‌توان نظام‌های سیاسی را دسته‌بندی کرد؟

۹ مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد به شکل می‌دهد.

۱۰ جامعه‌شناسان از چه نوع سلطه‌ای به «هژمونی» تعبیر می‌کنند؟

۱۱ «ادوارد اسنودن» چه اطلاعات طبقه‌بندی شده از برنامه‌های سری «سیا» را فاش کرد؟

۱۲ نظام آموزشی کشورها چگونه اعمال «قدرت نرم» می‌کنند؟

۱۳ چه قدرتی دارای «مقبولیت» است و «اقتدار» به چه معناست؟

۱۴ جلب تبعیت دیگران به چند صورت ممکن است؟

۱۵ با توجه به رویکردهای جامعه‌شناسی در عرصه سیاست و قدرت جدول زیر را کامل کنید.

ارزش‌ها	رویکرد
صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند.	(ج)
(الف)	انتقادی
معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت	(ب)

۱۶ جدول زیر را کامل کنید.

نوع قدرت	ویژگی‌ها
الف	قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد
قدرت سخت	ب

۱۷ جدول زیر را کامل کنید.

انواع قدرت	ابزار	نوع سلطه
(الف)	نظام آموزشی	فرهنگی
قدرت سخت (ب)		سلطه سیاسی و اقتصادی

۱۸ جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی نامیده می‌شود.

ب) حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند ولی روش تجربی توان کنش انسان‌ها را ندارد.

ج) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی،

پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از آن‌ها می‌کنند.

د) اگر انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد

شکل می‌گیرد.

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) نظام اجتماعی همانند یک تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.

ب) ماکس وبر از سلطه‌نظمی که گویاه هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد به تعبیر می‌کند.

ج) برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تفاوت‌ها و تنوع معانی آن‌ها را در نظر بگیرد. این روش‌ها در مقابل قرار می‌گیرند که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند.

د) تنها راه تأثیر گذاردن بر اراده دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت ارادی ایشان آن‌ها است.

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) نظام اجتماعی همانند یک تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.

ب) ماکس وبر از سلطه‌نظمی که گویاه هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد به تعبیر می‌کند.

ج) برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تفاوت‌ها و تنوع معانی آن‌ها را در نظر بگیرد. این روش‌ها در مقابل قرار می‌گیرند که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند.

د) تنها راه تأثیر گذاردن بر اراده دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت ارادی ایشان آن‌ها است.

جدول مقابل را کامل کنید:

ویژگی‌ها	انواع قدرت اجتماعی
الف)	قدرت سخت
با کمک ابزارهایی مانند رسانه اعمال می‌شود.	ب)
مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی صحیح اعمال می‌شود.	ج)
بر مدار خواست و اراده کسانی هست که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود.	د)

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

ب) مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد به شکل می‌دهد.

ج) روش جامعه‌شناسان تبیینی در مطالعه جامعه و است.

د) علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن، یعنی مطالعه می‌کند.

جدول زیر را کامل کنید.

انواع قدرت اجتماعی	ویژگی‌ها
مقبولیت	الف)
قدرت نرم	ب)
ج)	نهادهای نظامی
مشروعیت	د)

زندگی انسان‌ها به ویژه در عرصه‌ی سیاسی، عرصه‌ی انتخاب ارزش‌هاست. به نظر شما دست شستن از داوری علمی درباره‌ی ارزش‌های سیاسی و اجتماعی چه نتایجی به دنبال خواهد داشت؟

انقلاب‌هایی که با استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها درصدد براندازی حکومت‌های مخالف غرب برآمدند، انقلاب‌های رنگین نام گرفتند.

در مورد این انقلاب‌ها و هم‌چنین نحوه‌ی استفاده از شبکه‌های اجتماعی با هدف براندازی یک حکومت و شکل دادن به انقلاب‌های رنگین گفت‌وگو کنید.

■ انقلاب گل سرخ در گرجستان

■ انقلاب نارنجی در اوکراین

برای پیشگیری از اشتباه «عدم توجه به معانی فرهنگی یک جامعه» باید از چه روشی استفاده کرد؟

انواع نظام سیاسی از دیدگاه ارسطو را شرح دهید.

این عبارت به چه معناست؟ «نظام آموزشی کشورها از دیگر ابزارهای اعمال قدرت نرم است.»

جدول زیر را کامل کنید.

نوع قدرت	مثال	ابزار
قدرت سخت	جنگ جهانی اول	الف) ؟
ب) ؟	سلبریتی‌ها	شبکه‌های اجتماعی

جدول زیر را کامل کنید.

نوع قدرت	نوع سلطه	ابزار
قدرت سخت	الف) ؟	نظامی
قدرت نرم	فرهنگی	ب) ؟

۱ الف) سازمان (ص ۶۲) ب) اقناعی (ص ۶۰)

۲ الف) می‌توان از مقبولیت و مشروعیت حقیقی سخن گفت. (ص ۶۹)
ب) فقط می‌توان از مقبولیت قدرت حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت. (ص ۶۹)
ج) فرهنگ جهان غرب (سکولار و دنیوی). (ص ۶۹)
د) فرهنگ معنوی توحیدی جهان اسلام. (ص ۶۹)

۳ الف) صحیح (ص ۶) ب) غلط (ص ۱۳) پ) صحیح (ص ۳۵) ت) صحیح (ص ۵۷)

۴ ارزش‌هاست.

۵ آن‌ها یافتن راهی برای داوری علمی دربارهٔ ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصهٔ قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

۶ آن‌ها معتقدند این دو رویکرد نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند. بنابراین هر دو محافظه‌کارند.

۷ عنوان جمهوری به این معناست که مردم جامعه، خودشان سرنوشت سیاسی خود را تعیین می‌کنند و کلمهٔ اسلامی نشان‌دهندهٔ این است که فعالیت مردم و نظام سیاسی براساس عقاید و ارزش‌های اسلامی سازمان پیدا می‌کنند.

۸ ۱- براساس تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده
۲- براساس روش تصمیم‌گیری

۹ نظام سیاسی

۱۰ هنگامی که سلطه به شیوهٔ فرهنگی اعمال شود بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد، جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به هژمونی تعبیر می‌کنند.

۱۱ این اطلاعات دربارهٔ جاسوسی از شخصیت‌ها و مردم عادی در مکالمات تلفنی، ایمیل و استفاده از موتورهای جست‌وجوی اینترنت در کشورهای مختلف بود.

۱۲ نظام آموزشی کشورها از دیگر ابزارهای اعمال قدرت نرم است؛ یعنی یک کشور می‌تواند از طریق نفوذ در نظام آموزشی کشور دیگر، در آن کشور اعمال قدرت کند و فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز آن کشور را مطابق منافع و اغراض خود تغییر دهد.

۱۳ قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است و قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

۱۴ دو صورت: تبعیت با کراهت، تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد و تبعیت با رضایت، تبعیتی است که با رضایت و میل درونی باشد.

الف) یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی (ص ۶۷)

ب) رویکرد تبیینی (ص ۶۷)

ج) رویکرد تفسیری (ص ۶۷)

الف) قدرت هم مشروعیت دارد و هم مقبولیت اجتماعی یا قدرت مشروع و مقبول (ص ۵۷)

ب) قدرت سخت از طریق ابزارهای خشن با زور و به طور آشکار توسط نهادهای نظامی اعمال می‌شود. (ص ۵۸)

الف) قدرت نرم

ب) نهادهای نظامی یا ابزارهای خشن (زور) (ص ۵۸)

الف) ساختار اجتماعی (ص ۲۳)

ب) فهم معانی (ص ۳۷)

ج) هویت‌زدایی (ص ۴۶)

د) قدرت اجتماعی (ص ۵۵)

الف) موجود زنده (ص ۲۴)

ب) قفس آهنین (ص ۳۷)

ج) روش‌های کمی (ص ۵۰)

د) جلب تبعیت (ص ۵۶)

الف) موجود زنده (ص ۲۴)

ب) قفس آهنین (ص ۳۷)

ج) روش‌های کمی (ص ۵۰)

د) جلب تبعیت (ص ۵۶)

الف) با کمک ابزار نظامی (خشن، با زور، آشکار) اعمال می‌شود. (ذکر یک مورد کافی است.)

ب) قدرت نرم (ص ۵۸)

ج) مشروعیت قدرت (ص ۵۷)

د) مقبولیت (ص ۵۷)

الف) تولید معانی (ص ۵۱)

ب) نظام سیاسی (ص ۶۰)

ج) حس و تجربه (نگاه از بیرون) (ص ۲۷)

د) پدیده‌های اجتماعی (ص ۱۵)

الف) قدرتی که بدون استفاده از تهدید - با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید. (ذکر یک مورد)

ب) به شکل پنهان - از طریق نفوذ فرهنگی (ذکر یک مورد)

ج) قدرت سخت

د) مطابق قانون و حکم الهی - مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی (ذکر یک مورد)

۱- انسان در حوزه علمی به جای رویکرد فعالانه، رویکردی منفعل در برابر ارزش‌های سیاسی در پیش می‌گیرند.

۲- برای تغییر وضعیت موجود و ترسیم یک جامعه‌ی بهتر، راهکار علمی ارایه نمی‌شود.

۳- در حوزه علمی به جای پیشنهاد تغییرات بنیادی در جامعه، رویکردهای محافظه‌کارانه تشویق می‌شود.

۱- رسانه‌ها می‌توانند بین احزاب سیاسی، جنبش‌های اعتراضی و توده‌های مردم ارتباط ایجاد کنند و زمینه آغاز یک انقلاب را فراهم نمایند.

۲- در جریان انقلاب، رسانه‌ها می‌توانند افکار عمومی یک جامعه را اقناع و مدیریت کنند. دولت‌ها نیز تحت فشار افکار عمومی مجبور به تغییر می‌شوند.

۳- رسانه‌های می‌توانند ضمن کمک به ایجاد یک انقلاب رنگی و به نتیجه رسیدن آن، زمینه‌ی صدور آن به دیگر کشورها را فراهم کنند.

تعریف انقلاب رنگی: انقلاب‌های رنگین یا مخملی مقاومتی بدون خشونت است که در برابر یک حکومت اقتدارگرا منجر به تغییر نظام سیاسی می‌شود. این انقلاب‌ها به دسته‌ای از تحرکات مربوط به هم اطلاق می‌شود و در بسیاری از کشورهای بلوک شرق سابق به وقوع پیوسته است. وجه مشترک همه این انقلاب‌ها، مبارزه منفی است که علیه حکومت‌های به اصطلاح دیکتاتور باقی مانده از شوروی سابق به کار گرفته می‌شوند. در تمام این انقلاب‌ها یک رنگ یا گل خاص، به عنوان نماد و سمبل آن مورد استفاده قرار گرفته است و به آن رنگ یا گل مشهور شده‌اند. مردم با نهادینه کردن یک رنگ یا گل و پوشیدن لباس و گرفتن پرچم و پلاکاردهایی به همان رنگ در برابر نظام حاکم اعتراض می‌کنند و با آن رنگ همبستگی خود را نشان می‌دهند.

انقلاب نارنجی در اوکراین: در سال ۲۰۰۴ میلادی رخ داد. مسموم شدن ویکتور یوشچنکو در جریان مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری اوکراین و احتمال دست داشتن ویکتور یانوکوویچ رقیب سرسخت یوشچنکو در این قضیه باعث شد این انقلاب آغاز شود. پس از ۶ روز تظاهرات حامیان یوشچنکو، پارلمان این کشور نتیجه انتخابات را (برد یانوکوویچ) را لغو کرد و با برگزاری دوباره انتخابات، ویکتور یوشچنکو با کسب ۵۲ درصد آرا قدرت را در دست گرفت. انقلاب گل سرخ گرجستان: در سال ۲۰۰۳ رخ داد. پس از تقلب گسترده در انتخابات پارلمانی گرجستان در سال ۲۰۰۳، اعتراضات عمده به رهبری ساکاشویلی بر علیه ادوارد شواردنادزه (برنده انتخابات) آغاز شد و در ۲۳ نوامبر همان سال منجر به کناره‌گیری شواردنادزه از قدرت و آغاز حکومت ساکاشویلی شد.

۲۶ برای جلوگیری از این خطا باید بکوشیم جوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان مطالعه کنیم؛ یعنی با رویکرد تفهیمی تفسیری به بررسی آن‌ها بپردازیم.

۲۷ از شش نوع حکومت نام برده است. در سه نوع از این نظام‌های سیاسی یک فرد، اقلیت یا اکثریت بر مدار خواسته‌ها و تمایلاتشان بر جامعه حکومت می‌کنند و در سه نوع دیگر، حکومت یک فرد، اقلیت یا اکثریت براساس حقیقت و فضیلت استوار است.

۲۸ یعنی یک کشور می‌تواند از طریق نفوذ در نظام آموزشی کشور دیگر، در آن کشور اعمال قدرت کند و فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز آن کشور را مطابق منافع و اغراض خود تغییر دهد.

۲۹ الف) نظامی (ص ۵۸ و ۵۹) (ب) قدرت نرم (ص ۵۸ و ۵۹)
(هر مورد ۰/۲۵)

۳۰ الف) سیاسی اقتصادی (ص ۵۸) (۰/۲۵) (ب) رسانه (ص ۵۸) (۰/۲۵)